

De herinnering aan Albertus C. van Raalte (1811-1876) in Nederland

Wie Holland, Michigan binnenrijdt stuit daar al snel op de naam van de negentiende-eeuwse Nederlandse immigrant Albertus Christiaan van Raalte (1811-1876). Er is een A.C. van Raalte Institute dat zijn nagedachtenis eert door zijn leven en werk te bestuderen, zijn witte 'Pillar Church' met daarin een plaquette en museumpje ter herinnering aan hem bevindt zich in het midden van het stadje en in het Centennial Park ter plaatse staat een meer dan levensgroot standbeeld van deze 'founder of the City of Holland and Hope College, who brought a group of fellow immigrants from the Netherlands to this area on February 9, 1847', zoals de tekst op de sokkel luidt. Van Raalte is er een grootheid, de man die aan het begin staat van de Nederlands-Amerikaanse gemeenschappen in West Michigan.

In Nederland geniet Van Raalte echter geen grote bekendheid. In gereformeerde kring wordt hij herinnerd als een van de vier 'vaders' van de Afscheiding van 1834 – naast A. Brummelkamp, H. de Cock en H.P. Scholte¹ – maar daarbuiten is zijn bekendheid gering. In de in het hoger onderwijs veel gebruikte *Geschiedenis der Nederlanden* van Blom en Lamberts worden De Cock en Scholte genoemd in verband met de Afscheiding, maar niet Van Raalte.² Hij komt evenmin voor in de *Nederlandse religiegeschiedenis* van Van Eijnatten en Van Lieburg.³ In het *Handboek Nederlandse kerkgeschiedenis* onder redactie van Herman Selderhuis wordt Van Raalte alleen zijdelings genoemd en ook in *Het gereformeerde geheugen* krijgt hij van de vier vaders van de Afscheiding de minste aandacht.⁴ Er bestaan inmiddels wetenschappelijke biografieën van Brummelkamp en De Cock,⁵ maar die van Van Raalte en Scholte moeten nog geschreven worden. De laatste twee hebben vanuit het perspectief van de Nederlandse historiografie beiden als nadeel dat zij wel een vooraanstaande rol speelden in de eerste jaren van de afgescheiden kerken, maar respectievelijk in 1846 en 1847 emigreerden naar de Verenigde Staten. Hun leven speelde

¹ Aan Van Raalte was een hoofdstuk gewijd in J. Verhagen, *De geschiedenis der Christelijke Gereformeerde Kerk in Nederland aan het volk verhaald* (Kampen 1881) 311-323.

² J.C.H. Blom en E. Lamberts (red.), *Geschiedenis van de Nederlanden* (Rijswijk 1993).

³ Joris van Eijnatten en Fred van Lieburg, *Nederlandse religiegeschiedenis* (Hilversum 2005).

⁴ Herman J. Selderhuis (red.), *Handboek Nederlandse kerkgeschiedenis* (Kampen 2006); George Harinck, Herman Paul en Bart Wallet (red.), *Het gereformeerde geheugen. Protestantse herinneringsculturen in Nederland 1850-2000* (Amsterdam 2009).

⁵ Melis te Velde, *Anthony Brummelkamp (1811-1888)* (Barneveld 1988); Harm Veldman, *Hendrik de Cock (1801-1842) op de breuklijnen in theologie en kerk in Nederland* (Kampen 2009).